Raadsvoorstel en raadsbesluit

Portefeuillehouder:	Burgemeester L. de Lange
Datum raadsvergadering	28 september 2023
Documentkenmerk:	Z/2023/034368

Aan de raad,

Onderwerp:

Gezamenlijk standpunt Zaanstreek-Waterland ten aanzien van de keuzes die volgen uit de wetwijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Voorgesteld raadsbesluit/c.q. beslispunten

De Raad besluit:

1. de adviezen van de Regionale Werkgroep Verbonden Partijen 1 tot en met 10 te onderschrijven;
2. het raadsbesluit terug te koppelen aan de regionale werkgroep verbonden partijen, waarna de volgende Gemeenschappelijke Regelingen:
   - Recreatieschap Twiske Waterland
   - Vervoerregio Amsterdam
   - Gemeenschappelijke Gezondsheidsdienst Zaanstreek-Waterland
   - Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

   worden geïnformeerd over de onderschreven adviezen.

Inleiding

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd (Wgr). Het doel van de wijzigingen is meer grip op Gemeenschappelijke Regelingen door de raden. De gewijzigde wet geeft de raden meer instrumenten in handen. Een deel van de betreffende keuzes is verplicht en een deel is facultatief.

Tijdens de Regionale Raadsleden Bijeenkomst van 15 februari 2023 is een oproep gedaan aan de raden om het voortouw te nemen om samen te komen tot invulling van de mogelijke wijzigingen van de regelingen. Deze oproep heeft geresulteerd in een Regionale Werkgroep Verbonden Partijen. Deze werkgroep is vormvrij. Deelnemers van de regionale werkgroep zijn afkomstig uit de raden van Edam-Volendam, Waterland, Zaanstad, Purmerend en Wormerland.
Deze werkgroep heeft nagedacht over de concrete invulling van uit de wetwijziging Wgr voortvloeiende keuzes voor een viertal gemeenschappelijke regelingen, te weten:

- GR Recreatieschap Twiske-Waterland;
- GR GGD Zaanstreek-Waterland;
- GR Vervoerregio Amsterdam;
- GR Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland.

De opbrengst van de besprekingen van deze werkgroep is hieronder beschreven. Afgesproken is om de opbrengst van de werkgroep ter besluitvorming aan de raden in de regio aan te bieden. Doel is, om daar waar mogelijk, een eenduidig standpunt binnen de regio te formuleren ten aanzien van de keuzes die volgen uit de wetwijzigingen Wgr.

De gemeenteraad van Landsmeer is de Werkgroep Verbonden Partijen zeer erkentelijk dat zij zich over dit onderwerp heeft gebogen.

Wettelijke grondslag/wettelijk kader
Op 1 juli 2022 trad een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking. De wijziging heeft tot doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. De kaderstellende en controlerende rollen die gemeenteraden hierbij hebben, worden daartoe versterkt. De opbrengst van de Regionale Werkgroep Verbonden Partijen is een vervolg hoe om te gaan met deze wetswijziging in de regio Zaanstreek-Waterland.

Beoogd effect van het besluit
Doel is, om daar waar mogelijk, een eenduidig standpunt binnen de regio Zaanstreek-Waterland te formuleren ten aanzien van de keuzes die volgen uit de wetwijzigingen Wgr. Het nemen van het gezamenlijke besluit helpt de samenwerkingsverbanden om inzicht te krijgen in de wensen van de raadsleden, en het helpt raadsleden bij de toetsing van een gemeenschappelijke regeling en om tot overeenstemming te komen wat de raad belangrijk vindt

Nieuwe instrumenten van de WGR met het advies van de werkgroep
Verplichte wijzigingen:

1. Actieve informatie verplichting

Bestaande informatiestromen via het lid van het Dagelijks Bestuur of het Algemeen Bestuur blijven bestaan. Nieuw is de actieve informatieplicht vanuit het Bestuur van de GR richting de raad. Het gaat daarbij over alle informatie die de raad nodig heeft om zijn taak goed te kunnen vervullen.

Advies werkgroep over actieve informatieverplichting:
Met betrekking tot de genoemde 4 Gemeenschappelijke Regelingen wordt geadviseerd: 1x per kwartaal informeert het Bestuur de raden over belangrijke ontwikkelingen (terugblik en naar de toekomst toe). Voor de GR Vervoersregio wordt voorgesteld de informatie te stroomlijnen met de vergaderdata van de Regioraad.

2. Verplichte terugkoppeling aan de gemeenteraden na zienswijzetraject

Het Bestuur GR moet schriftelijk en gemotiveerd aan de raden laten weten wat al dan niet wordt overgenomen van de zienswijze.

Advies werkgroep over terugkoppeling na zienswijze:
Met betrekking tot de genoemde 4 Gemeenschappelijke Regelingen wordt geadviseerd de terugkoppeling op te nemen in de Regelingen.

3. Zienswijze over het aangaan en wijzigen GR

Deze wijziging is slechts van toepassing daar waar het een collegeregeling betreft. Deze verplichte wijziging is dus niet van toepassing voor de GR Recreatieschap Twiske Waterland en de Vervoersregio Amsterdam.

Advies werkgroep over het aangaan en wijziging GR:
Geadviseerd wordt de zienswijzebepaling op te nemen in de GR VrZW en de GR GGD-ZW.

4. Zienswijze over uittreding GR

Het is verplicht om afspraken te maken over de gevolgen van uittreding, de voorwaarden waaronder een deelnemer kan uittreden en bepalingen over de gevolgen van uittreding voor het vermogen van de GR.

Advies werkgroep uittreding GR:
Geadviseerd wordt om afspraken omtrent uittreding op te nemen in de 4 genoemde GR. Aan de besturen van de GR wordt gevraagd een tekstvoorstel voor te bereiden en aan de gemeenteraden voor te leggen.

5. Aanpassing begrotingscyclus

Het betreft een technische aanpassing van verplichte aanleverdata.

Advies werkgroep over aanpassing van de begrotingscyclus:
Aan de besturen van de GR wordt gevraagd naar een schema met daarin opgenomen de aanleverdata van stukken en data van in te leveren zienswijze, waarbij rekening wordt gehouden met gangbare recesperioden. Aan de griffies wordt gevraagd om onderlinge afstemming over behandeling in de raden.

Facultatieve wijzigingen:

6. Zienswijzeprocedure voor aangewezen besluiten

Het wordt mogelijk om in de GR op te nemen dat een zienswijzeprocedure is vereist bij voorgenomen besluiten. Te denken aan beleidswijzigingen die van groot maatschappelijk belang zijn, dan wel grote financiële consequenties behelzen.

Advies werkgroep inzake zienswijze aangewezen besluiten:
Geadviseerd wordt deze zienswijzeprocedure op te nemen in de 4 genoemde Gemeenschappelijke Regelingen voor besluiten van groot maatschappelijk belang, besluiten met belangrijke beleidswijzigingen en/of van groot financieel belang zijn.

7. Gemeenschappelijke Adviescommissie

De voorgestelde commissie bestaat uit raadsleden van de deelnemende gemeenten. Om een adviescommissie in te stellen is instemming van alle deelnemende raden noodzakelijk. De commissie heeft als taak het Algemeen Bestuur te adviseren en kan een adviserende/voorbereidende rol spelen bij besluitvorming.

Advies werkgroep inzake Adviescommissie:
Binnen de regionale werkgroep is geen gemeenschappelijk standpunt geformuleerd, terwijl unanimiteit is vereist voor het opnemen van deze wijziging. .

8. Het recht van onderzoek

Er zijn twee mogelijkheden met betrekking tot het recht van onderzoek: de gezamenlijke raden kunnen een onderzoek instellen naar het gevoerde bestuur van de GR, daarnaast kunnen de gezamenlijke rekenkamers onderzoek doen naar het bestuur van de GR.

Advies werkgroep inzake recht van onderzoek:
Geadviseerd om deze mogelijkheid op te nemen in de 4 genoemde Gemeenschappelijke Regelingen.

9. Evalueren

Het is verplicht om afspraken over al dan niet evalueren op te nemen in de GR. Het staat de deelnemers vrij hoe dit te regelen. Afzien van evaluatie dient ook te worden vastgelegd in de GR.

Advies werkgroep inzake evalueren:
Geadviseerd wordt om de mogelijkheid tot evalueren op te nemen in de regelingen met een termijn van 4 jaar, waarbij het uitgangspunt zou moeten zijn om deze evaluatie voor de gemeenteraadsverkiezingen te laten plaatshebben. De frequentie van de actieve informatieplicht en de zienswijzen over aangewezen besluiten zouden in ieder geval onderdeel moeten uitmaken van de evaluatie.

10. Burgerparticipatie

Het is verplicht om afspraken op te nemen over of en zo ja, op welke wijze burgers de mogelijkheid krijgen tot inspraak over bepaalde onderwerpen. Burgerparticipatie is slechts van toegevoegde waarde indien er spraken is van lokaal beleid waar het Algemeen Bestuur zeggenschap over heeft.

Advies werkgroep inzake burgerparticipatie:
Geadviseerd wordt om de mogelijkheid tot burgerparticipatie op te nemen in de genoemde 4 Gemeenschappelijke Regelingen. Voorgesteld wordt om de uitvoering ervan over te laten aan het Bestuur van de diverse regelingen.

Kanttekening
Indien u besluit geen eenduidig standpunt binnen de regio Zaanstreek-Waterland te formuleren ten aanzien van de keuzes die volgen uit de wetwijzigingen Wgr, dan mist u als raad om gezamenlijk met de regio Zaanstreek-Waterland de kans om de gemeenschappelijke regelingen beter te kunnen toetsen en om gemakkelijk en sneller tot overeenstemming te komen wat de raad (raden) belangrijk vindt/ vinden.

Vervolg
Het voorstel van de Regionale Werkgroep Verbonden Partijen is aan de gemeenteraden uit de regio Zaanstreek-Waterland ter besluitvorming aangeboden. Beoogd wordt om binnen de regio te komen tot een eenduidig standpunt over de wijzigingen die voorvloeien uit de wijziging Wgr daar waar het de vier genoemde regelingen betreft. Gevraagd wordt om de uitkomsten van de bespreking in de raden terug te koppelen naar de Regionale Werkgroep Verbonden Partijen. De besturen van de vier genoemde Gemeenschappelijke Regelingen zullen vervolgens over de uitkomsten worden geïnformeerd.

Financiële consequenties
Dit besluit heeft geen financiële consequenties.

Communicatie
Na besluitvorming in de raad wordt het raadsbesluit aan de Regionale Werkgroep Verbonden Partijen teruggekoppeld. De besturen van de vier genoemde Gemeenschappelijke Regelingen worden vervolgens over de uitkomsten geïnformeerd door de werkgroep.

Namens het presidium,

P.M. (Pauline) Lodewegens
griffier

L.A. (Léon) de lange
voorzitter

Raadsbesluit

Portefeuillehouder:	Burgemeester L. de Lange
Datum raadsvergadering	28 september 2023
Documentkenmerk:	Z/2023/034368

De raad van de gemeente Landsmeer

Gelezen het advies van het Presidium, voorstelnummer: Z/2023/034368

Raadsbesluit

De Raad besluit:

1. de adviezen van de Regionale Werkgroep Verbonden Partijen 1 tot en met 10 te onderschrijven;
2. het raadsbesluit terug te koppelen aan de regionale werkgroep verbonden partijen, waarna de volgende Gemeenschappelijke Regelingen:
   - Recreatieschap Twiske Waterland
   - Vervoerregio Amsterdam
   - Gemeenschappelijke Gezondsheidsdienst Zaanstreek-Waterland
   - Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

   worden geïnformeerd over de onderschreven adviezen.

De raad van de gemeente Landsmeer,

P.M. (Pauline) Lodewegens	L.A. (Léon) de Lange
griffier	Voorzitter